

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izsimi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuj dežele toliko več, kolikor poština snaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 8 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo posiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnistvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Nepravično in nespametno.

Pri tobačni tovarni v Ljubljani se je ravnokar izvršilo imenovanje, katero nas je močno presenetilo, in je napravilo v deželi veliko razburjenje. O tem imenovanju se je v našem listu že enkrat govorilo, toda stvar se nam zdi tako značilna, da se moramo novič povrniti k njej. To se pa zgodi ne glede na osebo imenovančevu. Njegova oseba kot tako ne pride čisto nič v poštev. Kar se dostaja osebe imenovančeve, bi lahko vprašali: Kaj nam je Hekuba, kaj nam je dr. Hans Höglér?

Postopanje vladnih krogov pri tem imenovanju je bilo tako, da se ne more imenovati niti modro niti pravično, tako, da po vsej pravici razburja duhove, in da poostreže nasprotja.

Mi zastopamo mnenje, da je treba v naši deželi zbrati vse liberalne elemente in mej njimi napraviti soglasje, kolikor je to sploh mogoče. Na tem polju smo prijatelji miru in če razmire v deželi niso več tako poostrene, kakor so bile nekdaj, če so se strasti nekoliko poleglo, si štejemo to v svojo zaslugo.

Pri tem pa zahtevamo z vso odločnostjo, naj vlada v tem oziru ne preobrača kakih kozolcev, in naj ne razdira soglasja z nepotrebнимi in neumestnimi protekcijami, ki nimajo nobene druge posledice, kakor da že nekoliko ublažene strasti zopet požive.

Prav pri imenovanju javnih funkcionarjev se lahko pripete največje nerodnosti in prouzoče razburjenje, in ravno pri imenovanjih pada naša vlada le prerada v starci greb, da namreč misli, da mora imeti Nemec povsod prednost, in da Nemca, če je le mogoče nastavi v Slovencih, tudi tam, kadar bi ga z ozirom na narodni značaj kraja, in značaj dotedne službe ne smela nastaviti.

Tudi na Kranjskem, v tej eminetno slovenaki deželi, ne more in neče vlada zapustiti antikviranega svojega stališča.

LISTEK.

Krščansko-socialna jedina.

Milostljiva gospa!

Zapustili ste nas za nekoliko časa, sprehajate se po lepih travnikih ob Sori in uživate divni zrak, katerega vam donašajo sapice dol z vzvišenega Blegoša, potem ko so se jutranje meglice dvignile proti jasnemu nebu in Bog ve kam. Nič posebnega bi Vam ne vedel sporočati, dvorni svetnik še vedno nisem postal, da nisem, sprehajajoč se v bližini Vašega tukajšnjega bivališča, izvedel „nekaj novega“, kar bi ostalo širnemu svetu zamolčano, da ni došlo podlistkarju do ušes. Podlistkarju ne dajo prostora nad črto, tudi za navadno notico ne vselej, posebno ne, ako se tiče zgodil piščancev. Zato ga potisane dol pod črto. Ni toraj čuda, da postane podlistkar semtretje nevoljen, in da si ohladi srd, bolj gostobeseden, kakor bi smel biti, ako bi pisal notico. Da pa ravno Vam sporočam o tej, za visoko politiko ne dokaj važni dogodi, je vzrok ne samo to, da se je prijetila v bližini Vašega tukajšnjega domovanja, ampak čutil sem se primoranega, milostljiva, Vam o tem občirneje poročati zategadelj, ker Vas poznam kot gostoljubno, dobro gospodinjo, in ker želim Vas in vse seni Šmarske šupnije, ki jih je ispitala na-

Tudi tukaj protežira Nemce, in jih vsiljuje koder more, prav kakor da bi je na srcu ležalo, da naj ne nastanejo v deželi mirnejše razmere med Slovenci in mej itak maloštevilnimi Nemci.

In vendar ni nobena modrost, postopati pri takih imenovanjih pravično in pa metno ter veslati tako, da se niti na eni niti na drugi strani ne zadene ob odporn, in na provzroči opravičena nevolja.

Naglašalo se je že oblikrat, po katerih načelih naj postopa vlada pri imenovanju javnih funkcionarjev. Eno teh načel in sicer eno najpoglavitnejših je, da mora vsak javen funkcionar na Kranjskem biti v resnici in ne le navidezno več obeh deželnih jezikov in sicer popolnoma več, v besedi in pisavi. In proti temu kardinalnemu načelu je grešila vlada pri imenovanju dr. Höglera zdravnikom v tabačni tovarni kajti o njem ne more niti tega trditi, da je slovenskega jezika zmožen le za silo, kaj še da bi ga imel popolnoma v oblasti, kakor to zahteva njegova služba.

Pregrešila pa se je vlada pri tem imenovanju tudi še proti drugemu načelu, da se ima Slovencem varovati vsaj njihova posest. Slovenci na Kranjskem s sedanjo svojo posestjo nismo zadovoljni in nikakor ne moremo biti zadovoljni, kar je čisto naravno. Na javnih mestih je očitno premalo Slovencev, naši uradi imajo, več ali manj vse, po narodnosti nastavljenih funkcionarjev nemški značaj in da nam to nikakor ne ugaja, da je to na škodo naši slovenski narodnosti, in da to nasprotuje vsem našim načelom, to uvidi pač vsakdo.

Tukaj pa se je zgodil slučaj, da se je javna služba, ki je bila poprej v slovenskih rokah, podelila jezikovno nesposobnemu Nemcu in da se je kršila še tista mala posest, ki smo jo doslej imeli. Tacega postopanja od strani vlade ne moremo molče prenašati, proti takemu postopanju moramo z vso odločnostjo protestovati.

Vlada je na mesto, katero je poprej zavzemal Slovenec, postavila trdega Nemca,

ki slovenskega jezika ni zadostno zmožen, in ki je imel že poprej lepo službo ter bil za vsakdanji kruh dobro preskrbljen, in je s tem vrgla iskro v smodnik ter razburila celo deželo. Kaka vladna modrost je pač to?

Razburjenost v deželi je toliko razumljivejša, ker so znane razne faze tega imenovanja in ker se ve, kaka pota je vlada odbrala, da podeli dotično službo imenovanem Nemcu.

Še predno je bilo v govoru stoječe mesto oddano, da, še predno je bilo dočitno mesto razpisano, se je govorilo po Ljubljani, da hoče vlada na dočitno mesto spraviti dr. Höglera. Da se je to omogočilo in da se je vlada ubranila izborno kvalifikovanih slovenskih kompetentov, je v razpis te službe postavila zahtevo, da mora zdravnik tobačne tovarne biti tudi izprašan iz porodništva, prav kakor da imajo v tobačni tovarni vsak dan nekaj težkih potroškov, pri katerih babica ne zadostuje. Poprej se to ni nikdar zahtevalo in tudi sedaj ni to potrebno, a postavilo se je v razpis na ljubo neznatni osebici dr. Höglera.

Zatrjuje se nam pa še več. Govori se, da sta bila v terno predlog poleg dr. Höglera postavljena še dva Čeha, katera nimata prav nobenega izkaza o znanju slovenskega jezika, tako da je bil dr. Höglér mej vsemi tremi predlaganci jedini, ki je z nekim spričevalcem brez vsake vrednosti dokazal jezikovno svojo kvalifikacijo za to službo.

Ni se torej čuditi, da se je služba podlila temu protežiranu, pa čuditi se tudi ni, da je to imenovanje napravilo prav mnogo razburjenja.

Tako postopanje od strani vlade se samo obsoja. Mi hočemo biti pravični vsem in pravični tudi Nemcem v naši kronovini, odločno pa ugovarjam proti temu, da bi se vsakemu neznatnemu Nemcu na ljubav delale naši narodnosti krivice, in bi se zapostavljali slovenski kompetentje, prav kakor da so na vse javne službe v deželi Nemci intabulirani.

Zadnji čas je, da vlada sprevidi, da na tak način ne sme imenovati javnih funkcionarjev, ker bomo drugače menili, da je vladi na srci, da se v deželi ne dosegne mir, katerega vedno na jeziku nosi, dočim nam pri imenovanjih kaže, da o pogojih miru niti pojma nima in ga tudi imeti neće. Naše mnenje je, da mora takemu postopanju pri imenovanju javnih funkcionarjev vendar že konec biti, ker je tako postopanje krivično in nespametno.

V Ljubljani, 24. junija.

Srednja stranka.

„Politik“ se bavi v včerajšnjem uvodniku s to stranko, ki se bržas ne bo rodila nikdar. Članek dokazuje, da so rodili idejo za skupno stranko ustavoverni veleposestniki, ki so vsiljevali že pod Badenijem v večino, a so takrat pogoreli, dasi jih je podpirala sama vlada. Sedajno večino so hoteli razbiti opozicionalci že na razne načine. Najprej so hujskali Čehi, naj zapuste klerikalce, potem so vabili Poljake k levici in končno so podili katoliško narodno stranko od slovenskih strank. Toda ves napor je bil zaman. Desničarske stranke so se zvezale še tesnejše, mala nesporazumljjava so izginila, in solidarnost se je pod pritiskom obstrukcije samo že bolj utrdila. Nasprotniki desnice poskušajo torej z novo taktko, s tajnimi manevri ter so segli nazaj k vzoru Badenijeve vlade, k „srednji stranki“. Voditelji te taktkite so tudi sedaj ustavoverni veleposestniki, ki so izvrstni rutinérji na polju taktki in praktik. Zadovoljiti hočejo le svojo sebično vladohlepnot. S slepljenjem, da jim je za sveti mir med avstrijskimi narodi, hočejo potegniti k sebi narodno katoliško stranko. Ako bi se jim posrečilo to, bi bila desnica razbita, in pot k ministrskim stolom odprta. „Politik“ dvomi, da bi se dali realnopolitični voditelji narodne katoliške stranke zvabiti z iluzijami, še manj pa z intrigami. Vedó pač dobro, da bi bili v „srednji“ stranki brez moči in ugleda, dočim so sedaj med

naše častite gospe in gospodinje opozoriti na nevarnost, katera jim preti, ako niso več ko previdne, kadar imajo v hiši goste.

V „Domu“, ki ne obstoji še dolgo, a ima neskončno bodočnost, so bili naročeni pečeni piščanci.

V prvem nadstropju je bila miza prizvajena; toda le pravovernim, v krščanski ljubezni osivelim gospodom, je bil dovoljen vstop. Kanonik je kar mrgolelo.

Jedini mladič med njimi je bil Brejko. Temu so obljudili dva bedrca, ako bo prišel, ako ne bo vmes govoril in ako bo pri vsaki priliki kimal in kazal, da je prav. Kar so sklepali in sklenili brumni vzvišeni.

Za učitelje treba je bilo napraviti drugo mesto. Da se potisne v kraj učitelj, imenujmo ga Čebelar, ki ni všeč župniku svojega dosedanjega bivališča, je sklenila krščanska ljubezen, da ga odpravi z golj radi tega, da se župniku vstreže, in se dobi na ta način tudi mesto za učitelja, katerega je treba premestiti. Da se pa ta „fait accompli“ še jedenkrat pretrese in obvažuje in postavi v pravi svit krščanske ljubezni inter pocula, ko človeku postane vse jasno, so bili naročeni ad captandum benevolentiam kislega cvička pečeni piščanci.

Gostilničar, ki ve ceniti fini okus imenitnih gospodov, se ni zadovoljil z navadnimi piščanci, ter je poizvedoval za posebno tostote in izvedel, da dobi take pri brumni inter pocula, ko človeku postane vse jasno, so bili naročeni ad captandum benevolentiam kislega cvička pečeni piščanci.

Gostilničar, ki ve ceniti fini okus imenitnih gospodov, se ni zadovoljil z navad-

laš v ta namen, da jih ponese kakemu gospodu v ožjem pomenu te besede.... Pili so le mleko in jedli so le na pol kuhanje ječmenovo kašo. Izleženi so bili že o Svečnici, torej tako dobro dorasli in rejeni, kakor jesenski polhi. Že ko so bili samo oskuljeni, so se svetili kakor bi bili namazani z mastjo; napoljeni so bili z najboljšo mešanico, pekli so se spočetka počasi, polivali pa so jih že s surovim masлом, ki se dobi gotovo pristno pri Praunseisu na Velikem trgu.

Ko so se začeli seštetiti gostje zbirati, se je gostilničar vsakemu posebej sladko namaznil, češ, danes boste prav dobro postreženi.

Gospod kanonik, ki je star prijatelj Vašega gospoda soproga, ker sta „blez“ rojaka spod Bleguša, je pri vstopu gostilničarju še namignil in rekel: „So?“

„Da, gospod, so“, se je odzval gostilničar, stisnil palec in kazalec desne roke, ju prizdignil do ust, in tako sladko cmoknil da je gospod kanonik nehotě z blažením jezičkom dvakrat obriral goreni ustnici liki kosec z osloja po kosi.

„Sedaj pa le hitro!“, ukaže gostilničar v kuhinji, in kuharica podkuri dobro, da dobé piščanci še pravo barvo in postanejo kakor „krofki“.

In glejte, kaj se zgodi! Hudoba nikoli ne miruje. V spodnjih prostorih so bili zbrani okrog večje mize socialisti krščanske

podlage. Jednemu mej njimi, ki ima posebno fin nos, je zadišalo nebeško lepo. Gre torej za nosom, ki ga pripelje v kuhinjo; ondi se ustavi pred ognjiščem. Za trenotek je bila kuharica odšla. Socialist pogleda v posodo, iz katere je tako sladko čvrčalo in dobro dišalo, in zagledal je prekrasne piščance.

Mož ni dolgo premišljeval. Piščance in ploščo, na kateri so se pekli, je postavil na velik lesen krožnik in hajdi s plenom v sobo in k prijateljem! Ti so ga sprva čudno gledali, toda ko jim je s krepko besedo razložil, da kršč. socializem ne pozna razločka med skromnimi pritičnimi prostori in sobanami prvega nadstropja, po primejo tudi tovariši za orodje, in piščanci so šli na kose.

V kuhinji pa se je razvil mej tem malo da ne strašanski prizor. Zopet vstopivši kuharici je kar nekaj govorilo, da ni na ognjišči več vse prav. Hitro pristopi, in ko vidi, da ni več piščancev, postal je sum resnica. Ubožica je omedlela in zgrudila bi se bila, da je niso ujeli roke kletarice, katero je prignalo socialistično razkosavanje piščancev v kuhinjo. Na pomoč pa je prihletela z druge strani še gospodinja.

Tedaj pa vstopi gospodar z besedami: „Sedaj pa le hitro na mizo!“ Ko zagleda kaj se godi, in obenem izvira, kaj se je zgodilo, zvrti se mu v glavi, in omaha na stol.

voditelji desnice. Tudi krščanski socialisti se ne bodo združili z liberalci in socialisti. Brošura poljskega državnika je plod političnega dilettanta, nedolžnega politika iluzij, kakoršni so v dva moža obsejajoči stranki Madeyskega in Rutowskega. Prvi bi bil rad zopet, drugi pa končno vendar le minister. Gre se torej ne za srednjo stranko, nego le za nekaj novih ministrov. Desnica in grof Thun pa bodeta znala take pobožne želje radikalno izjavoviti!

Z mirovne konference.

Prvi pododsek prvega odseka, ki se bavi z orožjem armad na suhem, je sklenil, da se poslej v bojih ne smejo rabiti več kroglice, ki eksplodirajo. Ta predlog je bil sprejet z 20 glasovi proti dvema. Nadalje se je sklenilo, da mora biti za pet let prepovedano streljati iz balonov ali drugih sličnih priprav. Tudi so prepovedane kroglice, ki imajo le namen širiti strupene ali dušeče pline. — Nemški zastopnik profesor Zorn in američanski zastopnik Hollsta bila te dni v Berolini pri državnem tajniku grofu Bülowu. Bajě je imela ta konferenca teh treh gospodov to posledico, da Nemčija ni več zoper mirovna sodišča, nego da je pripravljena glasovati za stalne mirovne sodnike.

S 14. v Italiji.

Italijanska opozicija je posnemala avstrijsko obstrukcijo, le s tem razločkom, da se je borila italijanska opozicija proti omejitvi društvene in skupščinske pravice, kateri je hotela vlada s posebnim zakonom natakniti torbo. Opozicija se je borila za društveno svobodo in proti reakcionarnim naredbam, ki naj bi zadušile vsak pojav prostomiselnstva. Italijanska obstrukcija je dosegla vzliz temu, da je pičla po številu, tolik vspeli, da se je vlada ustrašila in zasedanje za nekaj dni odgodila. Po vzgledu avstrijske vlade pa je dala vlada nekaterim glavnim dolobam novega društvenega in skupščinskega zakonskega predloga s kraljevsko naredbo veljavno zakona. S tem je reakcija v Italiji ustavljena in vsa pozitivnost naprednih poslancev ne pomagati več.

Novo francosko ministrstvo.

Še nobeno ministrstvo katerekoli države ni bilo sestavljen tako nevrjetno čudno kakor ministrstvo senatorja Waldeck-Rousseaua. Poleg generala markija Gallifeta sedita v njem prvkrat dva radikalna socialisti, Millerand in Baudin. Splošno strmenje in začudenje vlada po vsem Francoskem časopisu, da so se mogli združiti v enoto elementi, ki se glede svojih političnih načel tako različni kakor noč in dan. Da pa sedě v enem ministrstvu zmerni republikanci, radikalci, socialisti in militarist Gallifet, dokazuje le, da jih je združila zares velika, nenavadna nevarnost države, katero so pritirali klerikalna in vojaška stranka že do roba propada. Novo ministrstvo hoče napraviti red v armadi, v pravosodju in v vsem javnem življenju, s političnimi vpra-

Vidim Vas, milostljiva gospa, pred seboj. Ko bi mogla biti Vi stroga, bilo bi Vaše čelo nagubančeno! Vaše odprte oči me sicer karajo, toda v koticah vaših ustnic že vidim začetek tistega posmeha, ki je neovrgljiv znak dobrega, prizanesljivega Vašega srca.

Prav imate, da me vprašate, od kod vse to vem, in kakšen pomen naj ima ta katoliškokuhinjska nesreča za gospodinstvo sploh in za Vaše še posebej?

Milostljiva! Zadostno Vam na ta vprašanja pismeno in na malem prostoru, ki je odmenjen podlistkarju, ne morem odgovoriti. Storil pa bom to obširno, ko me zadeže zopet čast, da se snideva.

Povem Vam le to, da mi je prišel prvi zvenk o tej dogodbi na uho po zaslugu kolesarja, ki je govoril še vselej po pravici, kadar je prišlo kolo nadenj ali on pod kolo. Ta mož je torej popolnoma zanesljiv vir. Podrobnosti sem pa nbral med osmo in deseto uro na Vašem Bregu, kakor sem že omenil. Tam se izve vse...

Nauk naj bode pa za vsako gospodinjo ta, da bodi kuhinja zavarovana, posebno, ako so gosti v hiši, in ako je poenta gostoljubnosti odvisna od ene same jedi. Nevarnosti za ta svet se množe. Prejšnje čase je delala samo mačka dobro gospodinjo, dandas, ko je božja volja postavila tudi krščanskega socialističnega sveta, je, kakor kaže dogodba, dobila mačka konkurenca. Vi, milostljiva gospa, ste pa — to sem Vam že dostikrat povedal — predobri.

šanj pa se ne bo pečalo. Novi kabinet hoče zavrniti vse sovražnike republike ter ji vrniti vso čast svobodne, napredne in pravične države. Waldeck-Rousseau je bil rojen 1. 1846 v Rennesu, torej v onem mestu, kjer se bo vršila nova obravnavna proti Dreyfusu. Po svojem poklicu je odvetnik. V poslansko zbornico je prišel prvič 1. 1879, kjer se je potezal za to, da je možno odstaviti tudi sodnike. L. 1881. je bil prvič minister zunanjih del. L. 1894. je bil izvoljen senatorjem; L. 1895. pa je bil kandidat za predsedstvo francoske republike. Ker je prišel s Faurejom do ožje volitve, se je prostovoljno umaknil Faureju. General Gallifet je najpopularnejši general francoski. Odlikoval se je L. 1871 v vojni z Nemčijo in v Afriki na ekspediciji v El Golev. Bil je divizionar v Dijonu, potem pariški poveljnik, končno člen vojnega sveta in predsednik konjeniškega odseka. L. 1871. je postopal proti konunardom jako kruto, toda tako mu je bilo ukazano. Gallifet se je izjavil pred sodiščem za Picquarta, zato upajo revolucionisti, da bodo postopal v Dreyfusovi aferi strogo in objektivno. Star je 69 let. Socialist Baudin je star šele 36 let ter je prišel šele L. 1894. v zbornico. L. 1896. je bil izvoljen predsednikom pariškega obč. sveta. Socialist Millerand je odvetnik, izvrsten govornik ter velegleden žurnalista. Bil je urednik lista „Petite Republique Française“ in radikalne „Lanterne“. Iz Dupuyevske ministrske sta ostala le Delcassé, zunanjji minister, in Leyques, naučni minister. Novi kabinet se brediti v ponedeljek zbornici in takrat se pokaže, kolika je njegova večina.

Boerci se pripravljajo.

„Kölnische Zeitung“ poroča, da se Boerci pripravljajo z največjo naglico na vojno z Angleži. Vlada je naročila pri Kruppu 25 hitrostreljajočih topov in več topov velikega kalibra za trdnjavsko topničarstvo. „Kölnische Zeitung“ je dobila baje to bojno poročilo iz Haga, kjer se vrši — mirovna konferenca! — Drugi listi pa poročajo, da se vrši med Anglijo in Transvaalom še vedno pogajanja, ter da se je nadejati, da se predsednik Krüger s svojo vlado poda toliko, da bodo zadovoljni Uitlandci vsaj deloma s svojo volilno pravico.

Dopisi.

Iz Senožeč, 20. junija. Mlademu Zelenemu zljubilo se je, poslati Vam popravek našega dopisa v štev. 131. Le škoda, da menda ne vé, kaj da je popravek; zato pa tudi ni popravil niti jedne naše trditve. On nekaj trdi — cesar mi zanikali nismo in zanikuje drugo — cesar trdili nismo. Najbolj ga menda bodejo 12%, ne obresti, in baš tu mu ne moremo odnehati. Nam je bilo za resnico in smo še pred 10. t. m. nagovorili Zelenovega dolžnika P. iz Gaberč, naj zahteva od Zelenega točen račun, kakor so običajni pri vseh realnih trgovcih. Kaj

Vi vse ljubite in nobenega ne odganjate. Varujte se torej, da ne pridejo krščanski socialisti tudi v Vašo hišo! —

In kakšen je bil konec te krščansko-socialne tragedije?

Gospa! Milostljiva ste in tudi jaz nimam tako trdega srca, da bi mogel popisovati muke, ki jih je čutil gostilničar na vsaki stopnici posebej, bližavši se sobi prvega nadstropja. Iz otrpnosti so ga predramili živahn „živio“-kliči, ki so sledili v pritlični sobi napitnici, ki je dokazaval da krščanski socializem ne pozna razločka med pritličnimi prostori in sobanami prvega nadstropja. „Le tako naprej, bratje socialisti! Zagotovim vas, da bo takih piščancev sčasoma deležen vesoljni svet in posebno pa mi, ako vztrajamo in premagamo liberalce. Živelio socialistično krščanstvo, pereat liberalizem!“ tako je končal govornik; gostilničar pa je vzdihnil, mrmljal nekaj od „hudiča“ in „vzel“ ter nastopil križevi pot.

Ko so se odprla vrata in je gostilničar vstopil je bilo navzočim, katerim je obudilo že čakanje strašanski sum, do malega vse jasno. Zadoščale so kratke besede gostilničarja, ki so pomenjale: „Spodaj so snedli, kar je bilo namenjeno gor!“ Vsi so rekli le: „Hm, hm“, secundum ordinem. Kanonik izpod Blegoša pa se je obriral s prtičem okoli ust in pod nosom, razdaljenemu Brejkotu pa so dali „za trošt“ okisanih jetrc in košček emendolskega.

Zdravstvujte! Vam preudani

pa da — saj ga je dal! Od Zelenega ni bilo moži na nikak način dobiti ga — tisti ne-kolekovani in nepodpisani „Kaszettel“ — ki ste ga v „Slovenskem Narodu“ ponatisnili do pičice pravilno — to je bilo vse. Če tudi Vam Zelen pošlje zopet popravek, vprašati ga moramo zopet javno: Gospod Zelen, ali veste, da reelleni trgovci postopajo drugače, in se ne branijo dati dolžnikom detajliranih računov? Bi-li Vi ne vprašali z nami vred, ako bi se šlo za drugega trgovca, namesto za Vas: „Morebiti je pa v tolikem času kaj fingiranega? Bi-li ne vprašali tudi Vi tako? Pa le bodite mirni, mi ne mislimo tega. Da, — obresti. Ako Vi račurate ves dolg do konca leta 1897. z 39 gold. 58 kr., obresti do konca 1898. leta 4 gl. 80 kr., mora vsaki, kdor pozna način računjenja, spoznati, da je znesek 4 gold. 80 kr. računan kot obresti od 39 gl. 58 kr. za čas do konca leta 1897. do konca 1898. Morebiti že veste, da ve vsak pameten človek oceniti popravek, kakoršen je Vaš. Dovolite nam, da Vašim, z ničemur podprtih trditvam ne verujemo, dokler jih ne podprete, in to s pravilnim trgovskim računom. Dotlej moramo računati in soditi, da ste računalni tudi Vi tako-le: Od 39 gl. 58 kr. obresti za jedno (1898.) leto po 12% ali, da bo račun bolj okrogel od 40 gl., je 12 kr. od 1 gl. od 40 gl. pa 40 x 12, to je 4 gl. 80 kr. — Čemu ste neki dne 14. t. m., toraj po našem dopisu in objavljenju Vašega famoznega računa povabili k sebi onega P. iz Gaberč in ga nagovarjali, naj Vam s svojim podpisom potrdi oziroma odobri isti račun? Ako je račun pravilen, saj ga mora dolžnik potrditi ali pa naj me toži, čemu toraj po ovinkih iskati potrdila? Škoda, da je račun že plačan, sicer bi bili skrbeli mi zato, da bi bili Vi morali dokačati njegovo pravilnost pred sodiščem. Dovolite nam, da še malo popravimo Vaš duhoviti popravek. Pravite: „Res je tudi, da sem dolžnika vsako leto posebe tirjal, ne oziraje se na volitve ali na druge okolčine“, res pa je, da je komaj de set mesec v odkar je postal P. iz Gaberč Vaš dolžnik, (ker je meseca avgusta 1898. leta se tja iz Vrabč pričenil in s premoženjem dolg prevezel na-se). In Vi ste ga tirjali vsako leto? Kako dolga so pa leta v Vaši praktiki? Smešno! Vrednost navedenega Zelenovega popravka smo menda dovolj ocenili. V dveh obširnih dopisih smo očitali našima Zelenoma toliko čudnih stvari, in kako sta nas zavrnili? Stari s čudno denunciacijo, mlađi pa s čudnim popravkom. — Izpodbila pa nam nista ne jednega fakta! Oh, so pač debelokoži ljudje na svetu.

Gospod urednik! Iz takozvanih prej-preteklih časov imamo še drugega gradiva na razpolago, katerega v služaju potrebe obelodanimo; ker so navali te tvarine neiztočljivi, liki morske vode, budi dovelj za danes!

Liberalni volilec.

Stavba nove deželne sodnije v Ljubljani.

(Črtica iz tehničnih načrtov.)

Jedno izmed najlepših poslopij, koja dičijo mesto Ljubljano, bode pač nova deželnosodna palača. Dolgo so imeli na senci to želje Ljubljjančanje, zlasti uradniki pri pravosodju, da bi se jim uradovanje s tem olajšalo, da bodo zdržena vsa juridična poslovanja v jednem poslopiju. Ta mnogostranska želja se približuje izpolnjenju; načrti so izgotovljeni, pogoji leže na razpolago podjetnikom in v teku bodočega meseca se prične zidanje.

Tik mesta, kjer je stala prej deželna bolnica, tam se bode dvigali ta veliki, krasni umotvor, in sicer s pročeljem proti jugu. — Dolgim ulicam, na severu mejile ga bodo Predilne ulice, na desni vzhodni strani pa Miklošičeva cesta.

Površina poslopja z vrtovi vred bo znašala 16 140 m².

Poslopje bude razdeljeno v dva dela, in sicer: spredaj sodišče, zadaj pa jetnišnica, koja bode s sodiščem zdržena z vezilnim hodnikom.

Na levem in na desni na strehi se bodo dvigali dve kupoli, obdani z majhnimi obeliski, na sredi pa bo ista speljana v koničasto odrezan pilj. Pred sprednjim pročeljem nasajena bosta na levem in na desni v podobi pol-kolobara dva vrti, široka vsaki po 18 m. Glavni vhod k pisarnam bo iz Dolgih ulic, na levem in na desni pa bo še jeden postranski vhod.

Pisarniško poslopje:

I. Kletni prostori. Tu bo več prostorov za skladišča, za kuriino pripravo in za kurivo, dalje prostor za arhiv za staro pisma itd. Večina teh prostorov pa bo za sedaj prazna ter služila samo kot temelj gorenjemu zidu.

II. Pritličje. V pritličju bo 38 prostorov za nastanjenje pisarne c. kr. okr. sodišča z 8 postranskimi prostori, stanovanje za slugo in ono za vratarja. — Od glavnega vhoda naravnost dospelo se bode v porotno dvorano, koja bo 16 m dolga, 10 m široka ter bo segala do 2. nadstropja.

III. 1. nadstropje. Na desni bo 9 prostorov za c. kr. državno pravdništvo, za sodno dvorano in posvetovalno sobo; 4 sobe za preiskovalne sodnike, 1 soba za corpora delicti in 2 sobe za svetnike; poleg teh še 4 celice za zasliševanje in jedno stanovanje za uradnega sluga. Na levem bo kazenska sodnija in prezidijski oddelki. Dalje bo tu pisarna za c. kr. deželne sodnije predsednika s 5 postranskimi sobami, soba za zagovornike, 4 sobe za svetnike, 1 razpravna in posvetovalna dvorana, soba za priče, registratura s 3 sobami in 2 sobi za pisarje.

IV. 2. nadstropje. V celem drugem nadstropju nahajala se bo, — ker bodo sobe enakomerne z onimi v prvem nadstropji — civilna deželna sodnija.

Prostor za podpredsednika, sobe za 8 svetnikov, tri civilno razpravne dvorane s posvetovalnicami.

1. in 2. nadstropje zvezano bo s kletnimi prostori na levem in na desni na hodniku z 2 m širokimi stopnicami.

Okna v sodniskem poslopu bodo 2 20 m visoka in 1 20 m široka. Od teh do okna bo jeden meter visokosti. Vrata posamezne sobe so 3 m 80 cm visoka.

Jetnišnica.

I. Kletni prostori. V kletnih prostorih bo 6 delavnic, 2 sobi za paznike 2 samotni in 6 skupnih korekcijskih celic, več kurišč in stanovanjskih shramb, dalje temnice in celice za razkuženje. Kopališče, obstoječe iz treh skupnih sob, dalje kuhinja s predkuhinjo, shrambo za drva in soba kuhinjskega paznika.

II. pritličje. V jetnišnico bo samo jeden vhod in sicer z Miklošičeve ceste. Na levem in na desni bosta 2 predvrta po 10 m dolga in 7 m široka. Po hodniku dospelo se bo v upravnike pisarne k sobi za vojaško stražo in za požarno brambo. Tu bo dalje pisarna za vzprejemanje in inspekcijska soba in 10 samotnih celic, izmed teh jedna za 4 in jedna za 6 oseb.

V zaporih c. kr. okr. sodišča bo soba za paznika, 2 sobi za posamezne, tri za 6 in dve za 10 kaznjencev. V te zapore se bo dospelo po hodniku od zaporov c. kr. deželne sodnije, ali pa po stopnicah iz desnega dvorišča. Od zaporov c. kr. okrajnega sodišča proti severu so celne ječe, in sicer 19 s pazniško sobo, na levo pa sta 2 skladisci.

III. 1. nadstropje. Iz pritličja po 2 stopnicah se bo prišlo v celne ječe, koje se bodo popolnoma strinjale z onimi v pritličju, po drugih stopnicah pa v skupne zapore, 6 samnic za preiskovalne jetnike in 11 skupnih sob za 77 kaznjencev. Na levo od zaporov bo uradniško stanovanje, obstoječe iz 3 sob in kuhično, na desni pa 2 stanovanji za paznike z 2 sobama in kuhično.

IV. 2. nadstropje. Sobe in prostori v jetnišnici družega nadstropja so ravno iste, kakor one prvega, samo da je tutaj kuhična s sobo za učitelja. Na levem bo stanovanje za uradnika, obstoječe iz 3 sob in kuhično, na desni bosta 2 stanovanji za paznike s kuhično. Stanovanja v II. nadstropji so popolnoma jednakata z onimi v prvem nadstropji in je samo razlika, da ima uradniško stanovanje v prvem nadstropji jeden prostor več, na kojega mestu je v drugem nadstropju soba za učitelja.

V. 3. nadstropje. Tu bo bolnica, obstoječe iz jedne

Okna v jetnišnici bodo 2 m visoka in 1 m široka, od tega do okna bo 120 m viščine. Levo in desno od celnih ječ bosta 2 sprehajališči, obdani z vrti v podobi elipe, 20 m široka in 32 m dolga.

Zadaj na dvorišču med vrti bo 27 m dolga in blizu 10 m široka perilnica, kuhinja za pranje, 1 prostor za ravnjanje in jeden za shrambo perila, soba za kurilno pripravo in prostor za slamo.

Celo poslopje ima 16 velicih in v podstrešju, kjer se nahaja sušilnica, ravno toliko malih oken v obsegu 1 m².

To poslopje zida se že sedaj ter bodo služilo pri zidanji deželne sodnije in jetnišnice kot stavbena pisarna, in pa kot shramba za orodje. Okoli jetnišnice bo 5 m visoko obzidje, okoli tega pa lepotični predvrti, koji bodo z železno ograjo obdani.

V sodniških prostorih, kakor tudi v jetnišnici bode kurjava s param.

Zidanje prične se že prihodnji mesec. Poslopje bo zidano in urejeno v modernem slogu — in dal Bog, da bi kaj kmalu bila dokončana ta krasna velikanska stavba.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. junija.

Osebne vesti. Nadučitelj v Šmartnem pod Šmarino goro g. Fran Rojina je „iz službenih ozirov“ premeščen v Št. Vid pri Vipavi. O tem premeščenju smo že govorili in bomo še govorili. Učitelj na Slapu g. Fran Pučuh je premeščen v Ljubno. Definitivno sta prideljeni učiteljica gospodč. Avgusta Matanovič slovenski mestni deklški šoli v Ljubljani in učiteljica gdč. Friderika Konschegg nemški mestni deklški šoli v Ljubljani. Učitelja g. Matija Petschauer v Svetlem potoku in gospod Andrej Eppich v Koči. Reki sta menjala svoje mesti. Nadučitelj g. Matija Hudovernik in učitelj g. Fran Jurman v Št. Janžu sta stopila v pokoj. Nadučiteljem pri Sv. Križu pri Ljutomeru je imenovan ondotni podučitelj Ivan Pušenjak.

Novo klerikalno društvo. V četrtek je bil v „Katoliškem domu“ prvi občni zbor „Slovenskega vinogradskega društva“. Z njim je zdaj število klerikalnih društev naraslo menda že na tisoč, in če da vsako klerikalno društvo le za jedno mašo na leto — ne všeči Marijinih bratovščin — potem delajo naši duhovniki pri teh društvenih prav lepe kupčije. Na čelo vinogradskemu društvu je stopil g. Vencajz. Pri trgovini ga bodo podpirala Peterca in Petrič, oba priznano izvrstna trgovca, a vina bodo preskušali načelnik vipavske petjotske zadruge Uršič. Kakor smo čitali v izdanem oklicu ima društvo namen podpirati vinorece in preskrbljevati domaćim vinom solidnih kupcev. V oklicu je rečeno, da je društvo potrebno, ker se „zaradi konkurenčne tuji vin morajo naša domaća vina pod ceno“ razpečavati in ker „miliioni potujejo iz našega ozemlja za malovredno blago, ki spravlja v inozemstvu še naše domače pridelke ob dobro ime“. Ko smo to čitali, smo si rekli: Glejte jih, hinavce! Oni sistematično uvažajo tirolski petjet oni škodujejo s tem našim vinorejem, vsi so krivi, da se domaći pridelek ne spravi v denar in se mora pod ceno prodajati — in pri tem počenjanju se drznejo še take oklice pošiljati v svet. No, mi želimo društvo prav obilo vspeha, in če bomo slišali, da je svojim členom le količaj koristilo, nas bo to prav iskreno veselilo. Posebnih upanj seveda ne gojimo, ne le ker dvojimo, da bi ta odbor mogel kaj koristne storiti, ampak ker sploh razmire niso ugodne, in se tako društvo ne more razviti, ako nima večjega kapitala na razpolaganje. Sicer pa društvo nikakor nečemo metati polen pod noge, in mu le želimo, da bi pri svojih kupčijah ne bilo tako nerodno, kakor je bilo pri stilizaciji povabila k pristopu. Društvo je dal svoj blagoslov tudi naš priatelj, univerzalni ženij dr. Krek. Pri blagosloviljenju novega odbora pa se je zaletel nekoliko v drja. Šusteršiča kot voditelja gospodarske zveze. Radovedni ljudje si belijo glave, kaj je temu vzrok! Jedni menijo, da sta prisla dr. Šusteršič in Vencajz v navzkriže, ker je Vencajz začel zahajati v Šusteršičev zelink, imenovan „katoliška gospodarska organizacija“, drugi zopet zatrjujejo, da sta Vencajz in Šusteršič še vedno ista priatelja kakor tedaj, ko je Vencajz „lakota slave, dijet“ pripeljal v klerikalni tabor, da je pa Krek postal

nezadovoljen z dr. Šusteršičem, ker slednjemu ne diši vse, kar skuha v svoji gočenosti Janez Evangelist. No, nas ta domači prepričevanje nič ne zanima, in za take vojske mej blagoslovjenimi žabami in neblagoslovjenimi mišmi tudi nimamo časa, vsled tega tudi ne bomo preiskovali, zakaj se je Krek obregnil ob dr. Šusteršiča.

Schiffersteinova ustanova. Iz Kranja nam piše nekaj sorodnikov ustanovitelja Schiffer-Schiffersteina: Z veseljem smo čitali v Vašem listu, kar ste pisali o Schiffersteinovi ustanovi. Srčna Vam hvala, da ste se tako odločno zavzeli za pravico in za siromašne sorodnike in oznanili svetu, kako smo bili po zaslugu sedanjega kardinala Missie prikrajšani. Sorodniki dolgo časa nismo mogli izvedeti, kaj se je z ustanovo zgodilo. Šele letos smo prišli stvari na sled in dognali, da se korarji in direktorji maste z denarjem, ki je namenjen siromašnim dijakom iz sorodstva ali iz mesta Kranja. Tisti gospodje, ki so ustanovo pretvorili, so takrat pač misili: ljubi svojega bližnjika, samega sebe pa še bolj. Ustanoviteljev sorodništvo je jako revno in si morajo skoro vsi služiti s trdim delom vsakdanji kruhek; njim ne lete pečeni piščanci v usta, kakor ljubljanskim korarjem ki žive brez dela in še prav dobro. Sorodniki še misliti ne morejo, da bi dali svoje otroke na svoje stroške v šolo. Stem da se jim je odjedla ustanova, se je njihovim otrokom vzela možnost priti kejaj do boljšega kruha. Od ogromnega kapitala 226.000 gld. dobe sorodniki le nekaj beraških krajarjev, vse drugo pa gre v bisago cerkvenih krogov. Sorodniki upamo, da se bodo poklicani krogi zavzeli za pravico stvar, naj bi požrešni klerikalci šli nad nje tudi s kako „kacijanico“, da se bodo zavzeli za pravico sorodnikov in mesta Kranja ter pomagali, da se Schiffersteinova ustanova porabi v tisti namen, v kateri je bila napravljena.

Shod slovenskih lesotrlcev, ki je sklican, kakor smo že naznali, na dan 2. julija v Ljubljano, se bo vršil v „Narodnem domu“. Sprožitelji misli, naj bi se ustanovila zadružna za izvažanje lesa v prekmorske kraje, pričakujejo obilne vdeležbe, saj mora spoznati potrebo tacega združenja vsak lesotrlec. Laški krščeni in nekrščeni židje odirajo slovenske lesotrlce koder morejo in so že marsikaterega izmed njih spravili ob vse premoženje. Naši lesotrlci žive celo tropo laških postopačev, ki preženje kakor lačen volk na svoj plen. Slovenska trgovina z lesom bo v Trstu dobro izhajala, ako se otrese laških meštarjev. Na shod so vabljeni samo slovenski lesotrlci iz Kranjske, Štajerske, Koroške in Primorske. Lahi so absolutno izključeni. Pričakuje se pa tudi, da se udeleži shoda tudi nekateri odborniki kranjske trgovske in obrtne zbornice, saj gre za interes jedne najvažnejših panog naše domače trgovine.

Shod slovenskih časnikarjev. Priprave za drugi shod slovenskih časnikarjev, kateri se bo vršil v Krakovu dne 23., 24. in 25. septembra, so že začele. „Ko literacko-artystyczno“ je pod predsedstvom urednika g. Chylinskog izvolilo poseben odbor, v katerem so zastopniki vseh treh krakovskih dnevnikov in gg. urednika Zajączkowski in Pełtowski iz Lvova, kot zastopnika „Towarzystwa dziennikarzy polskich“. Ta odbor se je potom kooptiranja pomnožil, in so mu bili prevzeti še naslednji gospodje: M. Bałucki, K. Bartoszewicz, K. Czapelski, prof. Czerkawski, grof L. Dębicki, T. Flis, Jos. Hopcas, prof. W. L. Jaworski, St. Kopernicki, direktor Kotarbinski, O. Lechowski, S. Maciejowski, grof Mycielski, prof. Pieniążek, grof Rostowowski in posl. dr. Sokolowski. — Odbor je postal h krakovskemu županu gosp. Friedleinu posebno deputacijo, s prošnjo, naj bi mestna občina podpirala prizadevanja odborova, in župan je obljudil, da stori občina vse, da bodo slovenski gostje kar najsjajnejše sprejeti.

Izlet „Sokola“ na Dobrovo bodo gotovo jutri privabil mnogo prijateljev društva v ta prijazni in priljubljeni kraj ljubljanske okolice. Ker se bode od Viča naprej, kjer bodo pozdrav Viško-Glinške čitalnice, hodilo večinoma po lepi senčnati poti, ne bode pot za nikogar preveč naporna. Ob 4. uri popoludne se bode pričela prosta zabava z raznimi ljudkimi igrami, tamburanjem, petjem itd. v gostilni pri Sudolniku (pri mežnarju). Člene „Sokola“

sмо naprošeni opozoriti, da so danes zvečer od 1/9. do 1/10. ure v telovadnici v „Narodnu“ jedine redovne vaje za nastop in korakanje, ob jednem pa tudi skušnja za ljudske igre in vaja trobentačev. Na svidenje jutri popoludne na prijazni Dobrovi!

„Slavec“ zbira se za izlet s „Sokolom“ na Dobrovo tako-le: Kolesarji ob pol 2. uri popoludne v „Narodni kavarni“, nekolesarji ob 2. uri popoludne pri tobačni tovarni, kjer jih bode čakal omnibus.

Šentjakobsko-trnovska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda priredi, kakor smo že svoječasno poročali, dne 2. julija t. l. na vrtu hotela „Lloyd“ veliko vrtno veselico s sodelovanjem vojaške godbe in sl. trgovskega pevskega društva. — Neumorno delnjoči odbor te prekoristne družbe trudi se resno, da poda sl. občinstvu mnogo zabave, in sodeč po pripravah, obeta biti ta veselica zares jako zanimiva. — Dolžnost vsakega narodnjaka je tedaj, podpirati to vrlo podružnico, zatoj na svidenje dne 2. julija pri „Lloyd“.

„Slovensko planinsko društvo“ priredi ob lepem vremenu svoj drugi društveni izlet na sv. Petra in Pavla dan dne 29. t. m. na Višarje in bo tam otvorilo ob enem planinsko sobo. Odhod iz Ljubljane v sredo o polnoči. Povrat v četrtek večer. Odbor vladivo vabi vse člene kakor prijatelje planinstva k obilni udeležbi.

Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko otvorí prihodnji teden svojo pisanro. Ta se bo za sedaj nahajala v Souvanovi hiši v Šelenburgovih ulicah in je dal dotedni prostor trgovcu gospod Ivan Gorup brezplačno na razpolaganje.

Streljanje proti toči. Od c. kr. poljedelskega ministrstva za streljanje proti toči dovoljeno podporo 1000 gld. je dejelni odbor že vso razdelil občinam.

Usiljevanje laščine in druge stvari. Postajenačelnik v Velikih Laščah, rodgom goriški Slovenec, a sedaj že posfurljen, razpošilja sistematično vsa aviza itd. edino v nemščini in laščini, v slovenščini ni tu ne duha ne sluha. V okolici velikolaški niti enega Nemca pač pa nekaj Lahov — opekarjev, tam ne ume — lahko bi rekli — razun postajenačelnika nihče laščine, nemščine pa tudi izmed preprostega naroda skoro nihče, a g. načelnik nam hoče vzlici temu usiliti svojo blaženo italijančino. Toda ne pojde! Da bi radi teh par polentarjev, koji dobe k večemu vsaki tretji mesec kako vrečo koruzne mokre ali par kilogramov sira, bilo treba nemških in laških tiskovin, o tem jako dvomimo. Poskrbeli bodo, da se ne bode našemu zavednemu ljudstvu usiljevala italijančina in tudi ne nemščina na tak način. Gosp. načelnik naj pomisli, da nismo v Furlaniji, temveč na slovenskih tleh, kjer se govori najlepši slovenski jezik. Pri tej priliki moramo z obžalovanjem omeniti, da se tu v glavnem razprodaji duhana, kolev itd. produjajo izključno nemški vozni listi za železnico, istotako tudi večinoma menice. Gosp. založnik bi pač lahko odstranil to nedopustnost. V nadi, da ne bodo več primorani pisati o takih zadevah, ostajamo — Radovedneži.

Optalj v laških rokah. Zadnje občinske volitve v Optalju v Istri je tržaško namestništvo razveljavilo, češ, da so se vršile nepravilno. O nepravilnosti volitve ni dvoma. Kako bi sicer tudi v popolnoma hrvaški občini zmagali Lahi! Toda Lahi so se po vsi pravici zbaliv novih volitev, zlasti če bi se vršile pravilno, in so se vsled tega proti namestniški odredbi pritožili na upravno sodišče. Ta njihov korak ni bil brez vspeha. Upravno sodišče je razveljavilo odločbo tržaškega namestništva, in so vsled tega hrvaški Optalj vzeli v oskrbo Lahi. V laškem Izraelu vladala seveda velika radost, a bržas ne bo trajala dlje, kakor k večemu tri leta.

Iz Doba se nam poroča: Minoli teden so fantje o b d v e h p o p o l u n o c i prišli v naše konsumno društvo, sklicali prodajalca, se napili žganja — po 20 kr. liter! — in se tam stepili med sabo, da je eden teško telesno poškodovan, in se zdaj vrši kazensko preiskovanje. Radovedni smo, ali bodo zato konsumno društvo dobilo od obrtne oblasti kako kazen ali pa škofov blagoslov!

Zboljšanje ribarstva v Krki je naslov brošuri, katero je spisal ces. svet. gospod Ivan Franke po naročilu ribar-

skega okraja za Kranjsko. Gospod Franke je strokovnjak na glasu in torej ni dvoma, da bo njegov spis dobrodošel vsem, ki se zanimajo za ribarstvo v naši deželi in njega zboljšanje.

Lovska sreča. Gosp. Anton Ruđesch je 22. t. m. v svojem lovnu na Veliki gori pri Ribnici naletel na mlado medvedko. Ustrelil je nanjo iz daljav kakih 80 korakov in jo zadel v vrat. Medvedka, ki utegne biti kakih osem mesecev stara, je na mestu bležala mrtva. V onotnih gozdih se klati še stara medvedka z jednim mladičem. Videl jo je neki deček pri vodi, in videli so jo tudi razni delavci.

Mlado srno pripodili so včeraj zjutraj delavci s tivolskih travnikov v mesto. Skočila je čez ograjo Kochove vile, pri se je na njej tako poškodovala, da so jo moralni zaklati.

Narodni dom v Mariboru. Občinski svet mariborski je odklonil prošnjo ondotne Posojilnice za gostilniško koncesijo za Narodni dom. Kaj drugačega sploh nihče pričakoval ni, a kakor svoj čas v Celju, tako se bo dala tudi v Mariboru izposlovati remedura.

Ulom. V noči od torka na sredo so žejni zlikovci vlnili v skladisce ljubljanskega trgovca g. Viktorja Cantonia v Šiški in odnesli spirita v vrednosti 35 gld. Tatvino je izvršila najbrž večja družba, a doslej so zasačili še jednega teh zlikovcev.

Prijazen nast. Posestnik Martin Smole z Babine gore se je sprijatelil s kamnom zetom Josipom Marinčičem in ga s kamnom udaril tako po glavi, da mu je lobanje deloma zlomil. Marinčič je tak hrust, da neče iti v bolnico, nego še zdaj z zlomljeno lobanjo opravlja gospodarska dela.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barčovljah-Trstu slavilo bodo v nedeljo dne 9. julija 1899. svojo desetletnico in blagoslovilje svoje krasne trobojne zastave. Ker so pevska društva velikega pomena ne le za glasbo in petje, ampak toliko več za prebujo narodne zavesti in obstanek naše narodnosti posebno ob „Adriji“, želeti bi bilo da se ta slavnost desetletnice in blagoslovilje društvene zastave vrši kolikor močne sijajno, iz katere bi na slovesen način izveneli zdrženi akordi bratske vzajemnosti in slovenskega bratoljubija. Bratska društva se vabijo, da se blagovolijo udeležiti te slavnosti korporativno z zastavo ali po odpislancih, da tako s svojo udeležbo čim bolj povzignejo sijaj iste. Glavni vspored, katerega posameznost se objavi svoječasno, je sledeči: a) Zjutraj sv. maša in po tej blagoslovilje zastave; b) opoldne banket; c) popoldne koncert in svobodna zabava. Vsled velike nerednosti in zmešnjave, ki bi nastajala med koncertom ne dasiravno obširnem ali za ta dan gotovo pretesnem vrtu „Narodnega doma“ z nastopanjem posameznih pevskih društev na oder, določilo se je, da bo na istem nastopal le pevsko društvo „Adrija“ le poslednjo pevsko točko to je: F. S. Vilharjevo: „Hrvatska davorija“ peli bodo vsi zbori in z spremljevanjem glasbe. Bratska društva, ki določijo, da se hočejo vdeležiti te slavnosti, naj blagovolijo to naznani vsaj do 27. junija t. l., katerim se pripravi in določi vse potrebitno in poskrbi po naročilu željalj, da ga zabijejo v zastavin drog. Od čistega dohodka koncerta, po odbitku stroškov za slavnost, je namenjena polovica za dijaško ustanovo, a druga polovica v korist društva „Adrija“. Natančnejša pojasnila na posamezne želje in vprašanja daje in radovoljno odgovarja slavnostni odbor.

Kresovi so goreli sinoči po vti ljubljanski občini in pa na Drenikovem vrhu, kjer se je vzliz neprijaznemu vremenu zbral obilo občinstva.

Samomor. Jožef Dolinšek iz Padeža pri Trebelnem se je te dni domov gredel v Bajhovcu obesil. Mož je bil blazen, kakor so konstatirali zdravniki.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 11. do 17. junija kaže, da je bilo novorojencev 29 (= 43,06 %), mrtvorojencev 1, umrlih 27 (= 40,09 %), mej njimi so umrli: za ošpicami 3, za vratico 1, za jetiko 4, za vnetjem sopilnih organov 1, vsled nezgode 2, za različnimi boleznicami 16. Mej njimi je bilo tuj

* Žrtva hujskanja krščanskih socialistov. Francoz Valentin Rousseau potuje že polovico svojega življenja po svetu. Prehodil je že malodane vso Evropo in pol Azije. Bos in razgran, lačen in zmrzujoč je potoval iz kraja v kraj kakor pravi Ahasver, ki ne najde nikjer miru in obstanka. Tudi med Tartare in Kirgise je zašel, in povsod so mu dajali ljudje radi miloščino. Nihče ga ni napadel in nihče žalil. Toda v sredini Avstrije, blizu krščansko-socialnega Dunaja so ga napadli šolski otroci s kamenjem, potem pa so ga napadli s koli še opekarji neke mädlinské opekarne ter ga pretepal tak dolgo, da je obležal krvaveč iz premnogih ran na glavi in po životu sredi ceste. Krščanski socialisti so mu zlomili tudi eno rebro. Napadli so Rousseaua, ker so mislili, da je žid, ki lovi otroke za rituvalne namene! Taki so sadovi pretiranega antisemitizma in kršč. socializma! Poleg kulturnega središča Avstrije so surovejši in neusmiljenejši ljudje kakor med divjimi Tartari!

* Eksplozija. Na Dunaju so našli nedavno 63letno izdelovaljico ročnih del, Terezijo Rotter, v stanovanju mrtvo. Bila je tako obžgana, da je ni bilo možno spoznati. Rotter je pustila gorečo svetliko poleg sebe ob postelji ter zaspala. Svetilka je eksplodirala in nastal je ogenj. Ko so to zapazili ljudje, je bila Rotter že vsa sezgana.

* 18leten morilec. Tekom šestih tednov je umoril in oropal v Bukareštu neznan zločinec 3 gostilničarje. Policia ga je večkrat lovila, a zločinec je streljal nanjo ter izginil brez sledu. V Bukareštu je vladal zato velik strah. Predvčerajšnjim ponoči pa ga je lovil cel roj policistov ter ga zajel v nekem skladišču. Zločinec je zopet streljal, a končno ga je obstrelil neki redar tako, da se je udal. Bil je 18leten mladenič.

* Morilke mož in ljubimcev. V Temešvaru se je začela sodna obravnava proti večemu številu rumunskih kmetskih žensk, ki so zastrupile svoje može, da so se mogle nemotoma zabavati s svojimi ljubimci. Nekatere pa so se kmalu navelicale tudi ljubimcev ter jim zavdale z arzenikom. Arzenik so dobivali v lepotilu „Serecsika“, katero jim je prodajal „lekarnar“ Korin. Občinski zdravnik, velik tepec, je zdravil zastrupljence, a ni vedel, kaj jim je ter pisal na mrtvaške liste, da so umrli za črevesnim vnetjem ali želodčnim katarom. Nekdo pa je ovadil ženske, vsled česar so izkopali 17 trupel ter dognali zastrupljenje. Vzlio temu, da so bili nekateri možje že 2–5 let v zemlji, so našli v želodcih še sledove strupa. Morilk je 16. Jedna je v preiskovalnem zaporu umrla, jedna pa zblaznila. Proti ostalim štirnajsttim se vrši sedaj obravnava, h kateri je povabljeno 120 prič. Obravnava bo trajala vsaj 10 dñij.

* Velika ljubezen. Nedavno je v Rimu kemik Giuseppe Scuderini vsled neke eksplozije popolnoma oslepel; tudi so mu morali odrezati obe nogi in eno roko. Njegova nevesta pa je vkljub temu izjavila, da se hoče poročiti z njim, ker ga prav tako ljubi kakor prej. In res je bila pred nekaj dnevi v Scuderinovem stanovanju njiju poroka.

* Proč z modrci. V Zjednjenih državah, na Angleškem in na Nemškem so ustanovile ženske več društv, ki delajo na to, da opusti dame modrce. Društvenice dokazujojo, da je sedanja nenavnava vitkost ženskega telesa estetično grda, smešna in jako nezdrava. Grkinje in Rimljanke, vzor najlepšim kipom, niso nosile nikakih modrevcov, zato pa so bile baje vendarle mnogo lepše, kakor vse dandanašnje krasotice s svojimi poahljenimi telesci nenaravnih oblik, prisiljene vitkosti in narejenih bokov. Boj proti modrcu ostane pač toliko časa brezvsešen, dokler ne postanejo modne okrogle in široke tajle in ohlapne zgorenje oblike. Kadar odlože modrce Parižanke in Dunajčanke, jih odlože gotovo vse dame na svetu.

* Potovanje v Klondyke. Iz New Yorka poročajo, koliko so zopet v zadnjem prestali iskalci zlata, kateri so potovali v to svrhu v Klondyke. Veliko jih je na poti zmrznilo, ali od lakote umrlo, večliko se jih je tudi umorilo; eden je ostavil pismo, v katerem pravi, da se usmrti, ker v peku gotovo ni hujše kot tu. Nekateri so hoteli že jednega izmed potovalcev zaklati, ker jih je lakota od sile morila, a v

zadnjem trenotku so prišli drugi iskalci zlata, kateri so jih dali živeža. Le na jmo čnejši so po neizmernih težavah dospeli v Klondyke.

* Poroke v Ameriki. Kakor so Američani sploh često ekscentrični, tako so tudi njih poroke nenavadne. Ni še dolgo, kar se je n. pr. neki John Cox poročil s svojo nevesto na saneh. Neki drugi Američan pa je obhaljalo svojo poroko v balonu. Ko so bile ceremonije dovršene, se je balon dvignil v zrak, in novoporocenca sta šla na potovanje. Tudi v jami Mamn je bila že nekoč ženitnina dveh ekscentričnih Američanov. L. 1881 se je pa neki drugi Američan poročil brzjavnim potom na gori Pikes Peak. Po američanskih postavah se pa zakonci tudi kaj lahko ločijo; tako se je l. 1882. v državi Ohio razločilo od 4500 zakoncev 1800.

* Dirkanje brzovlakov. V Ameriki sta pred kratkim tekmovali železniški družbi „burlingtonska kompanija“ in „šikeško severna železnica“, katere brzovlak bode prepeljal prej daljo 492 milj. Dogodila se ni nikaka nesreča, dasi sta prevozila vlaka 73–146 km v jedni ur. Zmagala je „burlingtonska kompanija“ ter dobila za stavo več milijonov.

* Čuden klub. Nedavno so ustavili v Čikagu klub, katerega členi so sami moški-udovci ali taki, ki se hočejo poročiti s kako vdovo. Klub dobiva baje vsaki dan neštevilno pismen, in sicer od vdov, katere iščejo mož-vdovcev. No, američanske mises že svečano protestirajo proti temu, ker prihajajo ta pisma večinoma iz drugih dežel.

* Linhanje v Ameriki. V Rio Grande je udrolo nedavno ljudstvo v tamošnjo ječo ter je linhalo nekega Franca, kateri je bil zatožen, da je na triletni deklici izvel zločin. Ljudstvo je Franca strašno mučilo ter potem živega sežgal.

Književnost.

— France Prešeren. Napisao dr. Fr. Celestin. Sa Prešernovom slikom: U Zagrebu 1882. (Ponatis iz „Vencia“.) To je naslov pet pol male osmerke obsežni brošurici, katere je ostalo še nekoliko iztisov v Celestinovi knjižni zapuščini, ki je last „Slovenske Matice“. Dobiva se po 20 kr. pri knjigotržcu L. Schwentnerju v Ljubljani.

— Die Principien der Moral bei Thomas von Aquin. Von Dr. J. Žmavc. (Sonderabdruck aus dem Archiv für die Geschichte der Philosophie. XII. B. 3. Heft. 1899. Druck von Georg Reimer. Berlin.) To razpravo nam je doposal naš v Pragi živeči učeni rojak. Zaglavje bralcu kaže samo, o čem piše in s kakimi vprašanjami se peča avtor.

Telefonična in brzjavna poročila.

Dunaj 24. junija. Cesar je že popolnoma zdrav in je danes že več ur delal pri svoji pisalni mizi.

Dunaj 24. junija. Češki namestnik grof Coudenhove je prišel v raznih političnih zadevah sem.

Dunaj 24. junija. Nemški nacionalci so imeli včeraj shod, na katerem je govoril tudi Wolf. Shod je protestoval proti zvijačni volilni reformi, s katero si hočejo krščanski socialisti zagotoviti vladu na Dunaju.

Dunaj 24. junija. V občinskem svetu so se včeraj primerili zopet hrupni prizori. Vogler je nasvetoval peticijo na vladu, naj se ne sankcijonira sleparski projekt krščanskih socialistov glede volilne reforme, projekt, s katerim hočejo delavce ociganiti za volilno pravico v novem četrtem volilnem razredu. Kršč. socialisti so kakor besni zasramovali svoje nasprotnike. Lueger je socialne demokrate psoval s „pobalini“ in „druhal“. Konec je bil, da je vsa opozicija zapustila sejo, in je bil sprejet Luegerjev predlog, naj vladu predloži volilno reformo v sankcijo, in naj policija naredi konec agitaciji proti krščanskim socialistom.

Praga 24. junija. Namestništvo je razpustilo nemško dijaško društvo „Tevtonijo“ zaradi prekoračenja delokroga in pangermanskih tendenc, katere je pokazalo pri raznih prilikah.

Praga 24. junija. Bivši urednik tukajšnjih uradnih listov dvorni svet-

nik dr. Bruna, ljut sovražnik češkega naroda, je v starosti 78 let umrl.

Brno 24. junija. Veliki štrajk tkalcev in predilcev, ki je trajal osem tednov, je končan. Mej delavci in tovarnarji se je doseglo sporazumljenje in sicer na podlagi predlogov, katere je stavilo namestništvo. Delavci začeno v pondeljek zopet delati.

Budimpešta 24. junija. V današnji seji poslanske zbornice je prišlo do tako burnih prizorov. Povod jim je dal sklep sedmograških Saksov, da ne priznajo sklenjene madjarizacije krajevnih imen, nego da hočejo še v naprej rabiti nemška in rumunska imena. Komaj je danes saski poslanec Viljem Bruckner vstal, da govori o nagodbi, začeli so ga Kossuthovci obsipati s psovkami in proti njemu demonstrirati, kličoč: Saksi so izdajalci! Sovražniki madjarske državne ideje! Na Ruskem bi vas drugače naučili. Saksi so seveda ugovarjali in tako je prišlo do prav burnih prizorov.

Beligrad 24. junija. Iz turških virov izhajajoča vest, da je kralj Aleksander brzjavno sporočil sultanu svoje obžalovanje radi zadnjih bojev na srbsko-turški meji, je popolnoma izmišljena in ima predstaviti svetu, da je Srbija kriva teh bojev.

Petrograd 24. junija Ruska vlada je odredila zgradbo dveh velikanskih pomolov v pristanišču Port Arthur in utrdbo tega pristana.

Hag 24. junija. Turški pooblaščenec na mirovni konferenci, general Abdullah je znanega agitatorja Ahmeda Riza zaradi njegovih strastnih napadov na sultana pozval na dvobojo. Vlada je dvobojo preprečila s tem, da je Ahmed Rizo in vse tu mudeče se Mladoturke in Armence iztrala iz Nizozemske.

Bruselj 24. junija. V Belgiji se delajo priprave za revolucijo. Vlada je v parlamentu zahtevala, naj se 6. julija začne razprava o njenem načrtu volilne reforme, s katerim hoče za vse čase zagotoviti klerikalcem večino in meščanstvo in delavce oropati za volilno pravico. O rečenem predlogu se je vnela burna razprava. Van der Welden je imenoval klerikalni načrt roparski atentat na pravico. Smeets je imenoval kralja sokrivca klerikalnega ministarstva in je na predsednikov opomin, da naj govori spoštljivo o kralju, odgovoril: „Mi spoštujemo tistega, kdor naše spoštovanje zasluži.“ Tudi Demblon in Lorand sta ostro prijemala kralja. Ko je prišlo do glasovanja, je opozicija zapustila zbornico, vsled česar je bila ta nesklepčna. Vodstvo socialno-demokratične stranke je sinoči sklenilo, organizovati generalni štrajk in pod vodstvom socialnodemokratičnih poslancev, katerih je 33. uprizoriti revolucijo. Vlada sklicuje z vseh strani vojake in orožnike v Bruselj. Položaj je sila kritičen.

Pariz 24. junija. Novo ministerstvo se predstavi v pondeljek poslanske zbornici. Prorokovanja listov so za ministerstvo jako neugodna. Nekateri listi celo menijo, da ministerstvo niti ponedeljka ne preživi.

Pariz 24. junija. „Journal“ poroča, da se Dreyfus že nahaja v vojaškem zaporu v Rennesu, in da so ga nekako skrivaj tja pripeljali. Drugi listi pravijo, da pride šele v pondeljek v Brest. Dreyfusov zagovornik je izposloval, da se določi dan obravnave pri vojnem sodišču šele potem, ko se Dreyfus nekoliko pokrepča, in se informuje o vseh fazah njegove zadeve.

Pariz 24. junija. „Matin“ javlja, da namerava bivši vojni minister, general Mercier vojnemu sodišču v Rennesu, ki bo sodilo Dreyfusa, predložiti dokumente, ki izhajajo iz berolinskega ministerstva zunanjih del, in kateri postavljajo Drefusovo zadevo v novo luč.

Atene 24. junija. Radi nameravane nove administrativne razdelitve okrajev so se v raznih mestih primerili veliki izgredi, katere je moralno vojaštvo siloma udušiti.

Slovenci in Slovence! Ne zabitte družbe sv. Cirila in Metoda!

Narodno gospodarstvo.

— „Splošno kreditno društvo“. Opazljivo na današnji inserat, v katerem „Splošno kreditno društvo“ izkazuje uspehe dosedanjega delovanja. Promet (blizu pol drugi milijon gld.) priča, da se je ta denarni zavod, ki ima posredovati osobito hitri trgovski kredit, v kratkem času 8 mesecev celo ukoreninil in pridobil veliko klijentelo v Ljubljani in po deželi. Vsota vplačanih zadružnih deležev (nad 45.000 gld.) pa tudi kaže, da društvo ne izključuje novih deležnikov, marveč teži na to, da bo res z združenimi močmi zavod najbolje fundiran, in da imajo hranilne vloge popolno garancijo. Vodstvo društva nadaljuje projektirano delo na podlagi praktičnih skušenj in z ozirom na domače potrebe se bori s previdnim in sigurnim postopanjem izpopolnitvi društvo v zavod, ki posreduje varno nalaganje domačega kapitala in kolikor mogoče ceno dobivanje kredita.

Fatalist.

(Ruski spis Ivan Turgenjev.)

(Dale.)

IX.

Teglev je sedel na klopi. Pred njim je na mizi gorela luč in on je nekaj pisal v malo beležnico, kojo je nosil vedno pri sebi. Ko zagleda mene spravi hlastno beležnico v žep in začne tlačiti pipo.

Tu, moj dragi, je trofeja, katero primašam z nočnega lava.

Pokažem mu greben in povem, kaj se mi je pripetilo pri vrbi.

„Na vsak način sem“, pravim „motil kakega tatu pri negovem delu. Menda ste čuli, da je bil včeraj našemu sosedu ukraden konj?“

Teglev se hladno nasmehlja in začne vleči iz pipe. Jaz sedem poleg njega.

„Vi ste torej še vedno uverjeni, Ilya Stepanovič, da je glas, katerega sem jaz slišal, iz one nepoznane dežele prišel, izza katere mej . . .“

Z ukazajočim kretom roke mi zapove, naj molčim.

„Ridel“, spregovori, „za šalo nisem zdaj. In zato vas prosim, da ne govorite s takim glasom“.

In res, Teglev ni bil za šalo. Obraz njegov se je spremenil. Zdel se mi je bledejši, ostrejši in — daljši. Njegove nenačadno „nejednake“ oči so počasi begale sem in tje.

„Nisem misil“, poprime zopet besedo, „da mi bode kedaj treba tujemu . . . družemu človeku priovedovati, kar vam hočem zdaj razkriti, in kar bi globoko v mojem srcu zamreti — da, umreti moralno; a vidim, da mora biti . . . ne preostaja mi drugo. To je osoda. Poslušajte torz!“

In priovedoval mi je vso svojo zgodovino.

Pravil sem vam že, gospoda moja, da je bil Teglev slab priovedoval; ali tiste noči sem se moral čuditi, ne le kako težko je opisaval, kar je sam doživel — celo zvok njegovega glasu, prsti — kratko vse na njem se mi je zdelo nenaravno, ponarejeno, pričeno. Takrat sem bil še brav mlad in neizkušen. Nisem vedel, da se navada, svojim mislim dati lepo obliko, kaj nenesčnega povedati in besede spremljati s krivim pačenjem obraza, ukorenini lahko tako globoko, da se je mnogi ne morejo več odvaditi. To je neka vrsta prokletstva.

Pozneje sem spoznal neko damo, ki je rabila tako prisiljene izraze, tako teatralno mahala z rokami, tako melodramatično otresala z glavo in obračala oči, kadar mi je priovedovala o utisu, katerega je naredila smrt njenega sina, o svoji „neizmerni“ bolesti in strahu, da izgubi pamet, da sem si mislil: Kakšni obrazi, koliko laži! Ta mama ni nikdar ljubila sina.

In osem dni za tem sem izvedel, da je uboga mama res prišla ob pamet. Od takrat sem postal mnogo previdnejši v svojih sodbah in mnogo nezaupnejši proti lastnim občutkom.

(Dale prih.)

Darila.

Uredništvo našega lista je poslala: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Maria Zore v Smartnem pri Litiji 10 K, namesto vence na krsto svoje tetje gospo Josipine Majerjeve.

— Slava rodoljubni darovalki!

Za Prešern

Bratje Sokoli!
Popoludanski izlet
na Dobrovo
 bode jutri
v nedeljo, 25. t. m.

Odhod iz televadnice v „Narodnem domu“ ob 2. uri popoldne. — Odhod z Dobrove ob 8. uri zvečer.

K prav obilni udeležbi vabi vse člane in prijatelje „Sokola“ z bratskim: Na zdar! **cdbcr.**

Danes v soboto od 1/2.9.—1/2.10. ure zvečer redovne vaje ter skušnja za ljudske igre.

Mnogostranska poraba. Gótovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo Trancosko zganjen in sol“, ki je takisto bolesti utrujuče, ako se nameže žnjim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelom. Steklonica 90 kr. Po poštnej povzetji pošilja to zdravilo vsake dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ovo preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj nego 2 steklenici se direktno ne pošiljati.

6 (59-8)

Spominjate se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 22. junija: Ljudmila Mavc, delavodjeva hči, 10 mesecev, Marije Terezije cesta št. 6, ošpice in pljučnica. — Ivan Slana, dinar, 22 let, v Ljubljano skočil in utonil.

V deželini bolnic:

Dne 22. junija: Jožef Hren, delavčev sin, 2 leti, ošpice in pljučnica.

Meteorologično poročilo.

Vlina nad morjem 306-2 m. Srednji sračni tlak 730-0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padelina v 24 urah
23. 9. zvečer	7273	16° p.m. jzah.	del. oblač.	mm		
24. 7. zjutraj	7314	14° sr. svzhod.	jasno			
2. popol.	7321	24° sr. jzahod	pol. oblač.	38		

Srednja včerajšnja temperatura 16°, normale: 18°.

Dunajska borza

dne 24. junija 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100	gld. 15	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	05	
Avtrijska zlata renta	119	45	
Avtrijska kronska renta 4%.	100	15	
Ogerska zlata renta 4%.	119	—	
Ogerska kronska renta 4%.	96	15	
Avstro-egerske bančne delnice	914	—	
Kreditne delnice.	357	50	
London vista.	120	47	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	92	
20 mark.	11	78	
20 frankov.	9	55	
Italijanski bankovci	44	45	
C. kr. cekini	5	67	

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5-10 gld.

MATTONIEV

GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

najboljša zdravilna in osvežujoča pišča, ki se je vedno dobro obnesla pri želodčnih in črevnih boleznih, pri boleznih ledic in mehurja, in jo priporočajo najodličnejši zdravniki kot bistveno **podprtino sredstvo** pri Karlovovarskih in drugih kopalnih zdravilnih, kakor tudi po rabi teh toplic in za nadaljnjo zdravljenje.

(36-1)

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Pod Trančo št. 2.

26 Veliko zaloga klobukov priporoča J. Soklič.

Pod Trančo št. 2.

26 Avgust Repič sodar Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16 v Trnovem se priporoča občinstvu in načinjanju, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkoga lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko posedo.

Dve mesečni sobi za 3 gospode s hrano se oddasti s 1. julijem. Več se izvá pri Jak. Zalazniku, na Starem trgu. (1138-4)

Firm. 150. Vpis firme. Einz. I.-138.

V tujodni trgovski register za posamezne tvrdke se je vpisala tvrdka:

„Fran Podlogar, mesar v Radečah“. Imetelj je Fran Podlogar in bode podpisaval „Fran Podlogar“. (1158)

C kr. okrožno sodišče v Rudolfovem oddelek III., dné 13. junija 1899.

Košnja se dá v pajem

na travniku blizu 3 oralov v mestnem okrožju.

Natančneje se izvá pri dr. L. Jenko, zdravniku, Jurčičev trg. (1146-3)

Mlad komi

izurjen v trgovini z mešanim blagom, želi čim preje službo premeniti.

Blagovljene ponudbe pod V. 68 poste restante Kamnik na Kranjskem. (1160-2)

Prav dobro logaško

100 kil po 72 kr. ima na prodaj

France Srebrot.

Več se izvá pri Josipu Kaduncu, Gradišče št. 3. (1175-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Isl, Solnograd; čez Klein-Reißen v Steyr, v Lincu, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal, Solnograd, čez Klein-Reißen v Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko; čez Amstetten, Solnograda, Lince, Steyr, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inostrost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz, čez Klein-Reißen v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osobni vlak v Lesc-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoludne v Podmart-Kropo.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — Pribor v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiž. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyr, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osobni vlak iz Lesc-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. popoludne osobni vlak z Dunaja via Amsteten, Karlovin varov, Heba, Marijine varov, Plzna, Budejvice, Solnograda, Lince, Steyr, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inostrost, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Lična, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoludne osobni vlak z Dunaja, Lipskoga, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Heba, Marijine varov, Plzna, Budejvice, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Lipskoga, Prague, Francovih varov, Karlovin varov, Heba, Marijine varov, Plzna, Budejvice, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podmart-Kropo. — Proga iz Novega mesta in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 8. uri 41 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoludne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23. m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Pribor v Ljubljano d. k. z Kamnik. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoludne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.

Modro galico

(bakreni vitrijol) (21-143)

za škropljene trt oddajata še izpod dnevne cene

Kavčí & Lillez
 v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

Zdaj je še čas kolesarjem za nabavo kolesa!

Imam „Styria“, „Helical“, „Kourir“ in „Graziosa“, ki so najbolj trpežna in najlepša. Za vsako kolo jamčim 1 leto. Cena 85 gld. do 250 gld. Tudi na obroke. Imam tudi stara, a še dobra kolesa po nizkih cenah. Sprejemam popravila koles.

(1088-3) Pavel Bžjak, Kranj.

V tovarniško službo sprejme se takoj (1137-2)

20-30 deklet

pod ugodnimi pogoji.

Več se izvá Florijanske ulice št. 37.

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po lkrat do 2krat na tedan iz Rotterdam v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, L. Kolowratring 10.

Pharna za molkove: Dunaj, IV., Weyringerg. 7 A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 290—400*

“ 1. novembra do 31. marca 230—320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra mark 200

“ 16. oktobra do 31. julija 180

* Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in eleganci parnika. (666-12)

Za poletje

priporoča

AVG. AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 9

poleg „Figovca“

svojo bogato zalogo

steklenine, porcelana,

zrcal, šíp itd.

posebno pa (608-38)

oprav za gostilne

v mestu in na deželi.

Vrčki, kozarci in steklenice

po zelo nizkih cenah.

(1)

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in

kemična spiralnica.

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča

26 dela.

Poštrelja točna. — Cene nizke.

DOBRÁ ÚSPORNA KUCHYNĚ

Maggi-jeva juhna zabela je jedina svoje vrste, da se hipoma naredi vsaka slaba mesna juha izredno krepka — malo kapljic zadošča. V izvirnih steklenicah od 50 vinarjev naprej dobiva se v vseh delikatesnih, kolonialnih, drogerijskih in špecerijskih prodajalnicah. — Izvirne stekleničice se z Maggi-jevo zabelo najceneje napolnjujejo.

(1187)

Na prodaj je stekleni salon

pripraven za vrt ali gostilno.

Kje? pové upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (1150—3)

Tovarna

v mestu blizu kolodvora, z vodno silo, s stanovanjem, z vsemi stroji, pripravami in blagom ter z vsemi odjemalcem blaga vred, v prav dobrem stanju, dobro napredujuča z izdelovanjem, se radi preseljenja po pri-merni ceni takoj proda.

Natančne poizvedbe pri (1118—3)

Fran Dobre-tu v Kranju.

lšče se prostor za prodajalno

na deželi blizu Ljubljane.

Ponudbe na upravnštvo „Slov. Nar.“ pod „prodajalna“. (1123—4)

Gasper Bolte, izdelovalec
sodovice, Rimski cesta št. 10.

Slavnemu občinstvu, posebno gospodom gostilničarjem priporoča podpisane svojo izborna sodovice, napolnjeno iz vode iz mestnega vodovoda ter z ogljeno kislino (Kohlensäure), koja je priznana kot najokusnejša in najzdravejša. (43—25)

Vse odjemalce v naprej zagotovljajoč vsikdar točne in ustne postrežbe, prosim za obila naročila ter beležim najudanejše s spoštovanjem

Notarski kandidat

želi premeniti službo.

Kdo? pove upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (1161—2)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušč za lovce in strelice po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vspremja vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustr. (114) vanci zastop. (24)

Jakob Vattovaz
št. 112 v Kopru pri Trstu

ponuja

istrijanska bela vina

od 14 gld. naprej in rudeča (črna) vina od 13 gld. 50 kr. naprej; refoško in muškatel, sladak, po 40 kr. liter. (1169—1)

Najfinejša slavičarska peciva in torte

itd., vsak dan sveža, se priporočajo po najnovejših cenah. Blagovljna naročila za svetbe, krščenje, godove itd. se izvršujejo najfinejše in najcenejše.

Teodor Novotny
slaščičar, v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7.

NB. Posebno se usojam gospode restavratere za sezono proti primernemu rabatu prisiti za blagovljne naročobe. (1043—5)

K. St. 4072.

Aviso.

Zaradi zagotovitve zakupne dobave sena, slame, drva, premoga, koaks, kruha in ovsa za čas od dne 1. septembra 1899 do 31. avgusta 1900 vršile se bodo pismene ponudbine obravnave v uradnih prostorih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinov, in sicer v nastopnih postajah:

v Celovci	dné 20. julija	1899
„ Mariboru	4. "	1899
„ Gradec	11. "	1899
„ Ljubljani	8. "	1899
„ Trstu	25. "	1899
„ Gorici	8. "	1899
„ Pulji	14. "	1899

Natančnejši pogoji in ponudbeni obrazci razvidijo se iz obširnega razgleta v št. 137. „Slovenskega Naroda“ z dnem 17. junija 1899, kakor tudi pri vseh c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih do obravnavnega dne mej 10. in 12. uro dopoludne.

C. in kr. intendancija 3. voja v Gradci.

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Oddelek za zavarovanje naroda
Dunaj I.
Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko Gradec, Ballhausgasse 1.

Po poročili c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianzo“ velika čast, da si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v zadevi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekli ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podvetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1.000.000 kron.

Rezerva premij dne 31. decembra 1897 2.617.773 kron. L. 1897 se je na podlagi 1250 smrtnih slučajev izplačalo 398.378.90 kron. Od 1. 1898—1897 se je izplačalo 1.654.378.16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladih niso dovoljena. — Stroški za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo celo tri leta, se izplača v slučaju samomora celo zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5% obresti.

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je polica radi neplačanja premije svojo veljavno izgubila, mogoče je, da se zopet v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih osob. — Zavarovanje otrok. (668—11)

Zavarovanja do 2000 kron z tedenskimi doplačili od 10 vinarjev više po tarifih.

Prospekt in tarifi razpoljujeta agentura na sahvanje brez stroškov.

Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljajo gorenji agenturi.

Trst restavracija in hotel

„Alla Nuova Abbondanza“

Via Torrente 16/18.

priporoča se slavnemu potujočemu občinstvu v najboljše zadovoljstvo. — Točjo se izborna vina: Istrijan, Dalmatin in fini kraški teran. Pivo Dreher. Kuhinja izborna. Cene nizke.

Nadejajoč se mnogobrojnega obiska, se priporoča z vsem spoštovanjem.

Peter Muschik

lastnik.

Brata Eberl

1842.

Ljubljana, Franciškanske ulice 4. Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. 26. Juine želenice.

Slikarje napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Predaja oljnatih barv, lakov in firmežov na drobno in na debele.

Velika istrika dr. Scheinfeld-ovi barv v tubah za akad. slikarje.

→ Zaloge →

vakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega manca za hrastove podne, karbonike itd. Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljše in neprečinkivo sredstvo za likanje tehnik tel pod imenom „Rapidele“. Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v načinu stroko spadajoče delo v mestu in na delih kot primerno resno in fino po najnajtičnih cenah.

Perilo za gospode najboljše blago in kravate

prodaja 25
Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Osnovno nomenklatura.

Mehanik Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji 25

po najnajtičnih cenah.

Bicikle in v to stroko

spadajoča popravila izvr-

šuje dobro in cenó.

Ustanova narodila se leta izvirajoče.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 8 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 8

priporoča svojo veliko zalogu

gotovih oblek za gospode in dečke,

jopic in plaščev za gospe, nepremoč-

ljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnajtičnih usorilih in po najnajtičnih cenah

solidno in najhitreje izgotovljajo.

Klobuke

najnajtični façone

priporoča po nizki ceni

J. S. BENEDIKT

na Starem trgu.

25

FRAN CHRISTOPH-ov
svetli lak za tla

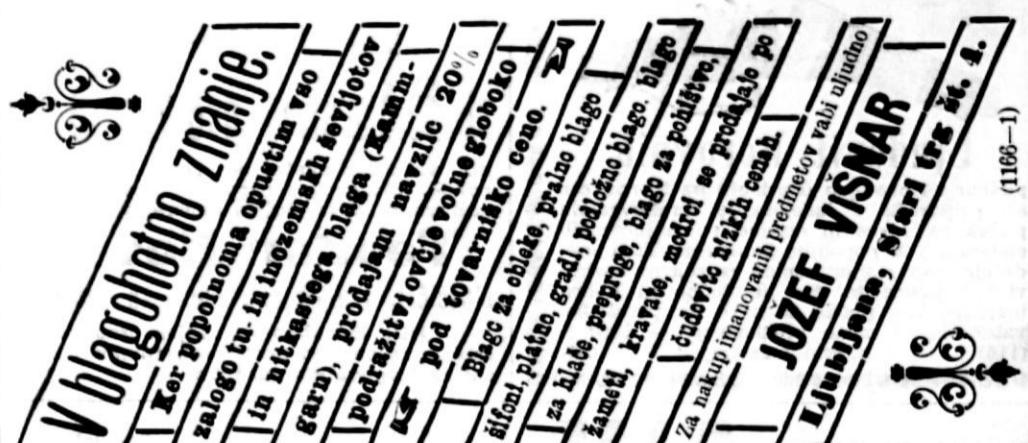
je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakovati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljante barve) in brezbarven (ki daje samo svit).

Uzorci lakoviranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri Iv. Luckmann-a nasledniku Antonu Stacul-u; v Kranju pri (562-4) F. Dolenz-u.

FRAN CHRISTOPH
 izumitelj in jedini izdelovalci pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Hôtel Lišanj

v Novem Vinodolskem, hrvatsko Primorje.

Morsko kopališče in zdravilišče, sezona po leti in po zimi. Izborne deluje na **nervoznost** in pri **rekonvalescencijski**. Promenada na morski obali. Izleti na kopnem in na morji na vse strani prekrasne okolice. Velik in senčnat zdraviliški park Kristalno bistra in vedno čista morska voda. Morsko dno, pokrito s finim peskom, se spušča malo po malo, tako, da se brez vsake najmanjše nevarnosti moglo kopati otroci in odrasli. Dobra prilika za izvajanje športa veslanja, jadranja in ribolova.

Hotel „Lišanj“ ima 40 novih, elegantno urejenih sob. Leži divno na morski obali. **V hiši so tople in hladne morske kopeli.** Z Reko paro brodna zvezze dvakrat na dan. Poštna in brzojavna postaja.

Restavracioni z izvrstnimi jedili in najboljšimi pičami, domačimi in tujimi, vodi **Fric Menhofer**, hotelier in restavrator.

Kopališki in zdraviliški zdravnik dr. **Bogoslav Mazuranić**.

Podrobna poročila daje

Konsorcij kopališkega hotela „Lišanj“

v Novem Vinodolskem.

(1080-3)

**Prva slovenska
c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja**

kakor: brizgalnic, parnih strojev, cevij, čelad in pasov ter kmetijskih strojev in peronospera-brizgalnic itd.

R. A. Smekal
 Czech-Moravsko Smichov-Praga
 podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurenčnosti. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljatve franko na vsak kolodvor. — Z velespostovanjem

(220-16)

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Janko Klopčič
 urar v Ljubljani, Prešernove ulice št. 4.

Nikeinaste, jeklene, srebrne, Tula, amerikanske plaque, zlate ure, Stenske ure. Ure z nihalom. Salonske ure. Pisarniške ure. Raznovrsne lično izdelane budilke. Srebrne, Tula, amer. plaque, novo-zlate, fine 14kar. zlate verižice, zapestnice, prstani, uhanji, zapone, pripelki, gumbi za manšete in srage, igle za kravate iz granata. Razne stvari iz Kinasrebra. Prstani in uhani z dijamanti in brillanti. Specijalitevske vrste v zalogi.

Nikjer se ne kupuje ceneje.

Popravila zanesljivo, točno in cenol! 25

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej J. Zor
 čevljarski mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.
 Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehologičnega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstreznati vsem zahtevam svojih p. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavovo obuvilo, ter razne potrebščine za to obrt. 25
 More se shranjujejo. — Vnajnji narotilom naj se prideže vzorec.

MODERCE natančno po životni meri za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconji priporoča 25
HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg štev. 17. 25
 Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e

Založena 1847. 16. **Založena 1847. 16.**

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
 v Ljubljani (161-20)

Zaloge in pisarna. Tovarna s stroji:
 Turjaški trg št. 7 Trnovski pristan št. 8-10
 priporoča po najnižji ceni:
 oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Viljema Hafnerja naslednik
Ivan Hafner
 umeteljno in stavbinsko mizarstvo
 v Gradcu, Lagergasse št. 11
 izdeluje

vse vrste stavbinskih in mizarskih del
 pohištvenih mizarskih del
 popolno izvršitve stanovanjskih oprav,
 kakor: (801-5)
 oprave za predobe, sprejemne in jedilne sobe, dvorane, spalnice, salone, budoarje, gospodske sobe, kmetiske izbe, lovške sobe, vile, hotele in cerkve, pohištvo za pisarne itd. v vsaki poljubni vrsti lesa in v vsakem slogu po lastnih načrtih ali po pridelanjih risarjih.

Atelié za umeteljniška in dekoracijska dela.

Skladišča materijala in delavnice: Lagergasse 11 in Kepplerstrasse Mr. 82.

**Začetnikom
vežbalische na razpolago.**

Kolo bodočnosti je CYCLE.
„ATLAS-
 Dalje v zalogi:
 Seidel-Naumann,
 Champion itd.
 Mehanična
 Accetylen-
 Izposojeval-
 Dalje v zalogi:
 Vse kolesarske potrebščine.
 delavnica.
 svetilke.
 nica koles!

Ceniki poštnine prosto. Varstvena znamka Ceniki poštnine prosto.
 „Atlas-Cycle“ je angleški preciziski izdelek I. vrste, za katerega si tovarna ne dela ogromnih stroškov s plačanimi dirkači in razno drugo reklamo — vsled česar je vsakomur mogoče nabaviti si najfinješko kolo po najnižji ceni.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:

Gradišče 2. Kavčič & Gorjanc Rimska cesta 9.

Filljala v Opatiji:
 F. Koncilia, Slatina št. 96.

Josip Oblak
 umetni in galanterijski strugar
 Trubarjeva ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroku spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiške kroglice 12 cm debele 50 kr. do 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinješte vrste. Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 25

Pekarija in slasčičarna
Jakob Zalaznik.

Olavna trgovina:
 Stari trg št. 21.
 Podružnica:
 Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan svežje, ukusno, zdrovo in slastno pekarsko pecivo, vse vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečeno (Vanille-Zwieback). V svojih slasčičarnicah postresam točno z najfinješim nasladnim pecivom in finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Poslovno opesarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napojnjene. 25